

ชื่อเรื่อง การศึกษาทัศนะความต้องการของชาวเขาผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาชาวเขา เชิงอนุรักษ์ในรูปแบบ

การพัฒนาลุ่มน้ำขนาดเล็ก ณ หมู่บ้านห้วยต่างตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้แต่ง พัทธราภรณ์ พาหา

ปี พ.ศ. 2549

บทคัดย่อ

โครงการพัฒนาชาวเขาเชิงอนุรักษ์ ในรูปแบบการพัฒนาลุ่มน้ำขนาดเล็ก คือ โครงการซึ่งจะกำหนดแนวทางและปฏิบัติการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรในพื้นที่ลุ่มน้ำ อันประกอบไปด้วย ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรเกษตรและทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นการพัฒนาแบบไม่แยกส่วนหรือพัฒนาไปด้วยกัน โดยทำให้เกิดผลกระทบเสียหายน้อยที่สุดต่อพื้นที่ลุ่มน้ำตอนล่าง และให้ประชาชนชาวเขาสามารถอยู่อาศัยในท้องถิ่นเดิมหรือพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนได้อย่างปกติสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของโครงการคือต้องการให้ชาวเขามีส่วนร่วมในโครงการเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา การศึกษาชาวเขาผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาชาวเขาเชิงอนุรักษ์ ในรูปแบบการพัฒนาลุ่มน้ำขนาดเล็ก ณ หมู่บ้านห้วยต่าง ตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงทัศนะและความต้องการของชาวเขาที่มีต่อวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานของโครงการพัฒนาชาวเขาเชิงอนุรักษ์ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของโครงการ และลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของชาวเขาหมู่บ้านห้วยต่างก่อนการเข้าร่วมโครงการและผลที่เกิดขึ้นหลังจากการเข้าร่วมโครงการชาวเขาเชิงอนุรักษ์ โดยการศึกษานี้มีเป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์จากข้อมูลเอกสาร การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และการสนทนากับกลุ่มชาวเขาในหมู่บ้าน ผลการศึกษาพบว่า ชาวเขาผู้เข้าร่วมโครงการมีทัศนะที่ดีต่อโครงการนี้ เนื่องจากวัตถุประสงค์ของโครงการต้องการให้ชาวเขามีส่วนร่วมในโครงการเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา วิธีการดำเนินการโครงการพัฒนาชาวเขาเชิงอนุรักษ์ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการมาก เนื่องจากก่อนที่ชาวเขาจะเข้าร่วมโครงการเจ้าหน้าที่ได้ทำการสำรวจพื้นที่ ตรวจสอบคุณสมบัติของชาวเขาเพื่อทำการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ ส่วนวิธีดำเนินโครงการได้ทำอย่างมีขั้นตอน ด้วยการฝึกอบรมชาวเขาให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านหลักการ วิธีการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ของโครงการ ก่อนการเข้าร่วมโครงการชาวเขาจะทำไร่เลื่อนลอย อาหารไม่เพียงพอต่อการบริโภค มีความเป็นอยู่ลำบาก หลังจากชาวเขาเข้าร่วมโครงการพัฒนาชาวเขาเชิงอนุรักษ์แล้ว ในด้านเศรษฐกิจ ทำให้ชาวเขาสามารถสร้างอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้นเพียงพอที่จะเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ และทำให้ชาวเขามีความเป็นอยู่ดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ การหยุดทำไร่เลื่อนลอยยังเป็นการช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนผลทางด้านสังคม ชาวเขาผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาพัฒนาเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ได้ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมช่วยทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ทำให้การดำเนินโครงการเป็นไปด้วยดี ชาวเขาผู้เข้าร่วมโครงการจึงมีทัศนะที่ดีต่อโครงการและต้องการคำแนะนำอื่นๆ จากโครงการมากขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต จากการศึกษาจึงสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนา

ชาวเขาเชิงอนุรักษ์ ณ หมู่บ้านห้วยต่าง ตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงใหม่ มีความเหมาะสมทั้งด้าน
วัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงาน จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะขยายรูปแบบการดำเนินงานเช่นนี้ไปยังหมู่บ้านชาวเขา
อื่นๆ ต่อไป แต่ควรปรับปรุงเรื่องระยะเวลาของการฝึกอบรมให้ยาวนานขึ้น ปรับปรุงในด้านการสื่อสารและการ
ติดตามผลการดำเนินงานของชาวเขาผู้เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาหรือข้อข้องใจรวมถึง
สร้างความมั่นใจให้แก่ชาวเขาในระหว่างการทำงานตามโครงการ